

αμάκα

Κυριακή, 5 Φεβρουαρίου 2017

Σημασία:

Στη σημερινή σλαγκ **αμάκα** η διαβίωση με τα χρήματα άλλων, η τράκα, (σπάνιο) η ζητιανιά αμάκα

Περιγράφει το **τζαμπατζιλίκι**, την **τράκα**.

Φρασεις

Εκφράσεις χαρακτηριστικές, όπου χρησιμοποιείται, είναι «**τη βγάλω στην αμάκα**», «**έγινε αμάκα**», «**είμαι μαθημένος στην αμάκα**».

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

- Κουφάλα, άκουσα ότι πηγαίνεις Μύκονο. Μάς το παίζεις και φτωχαδάκι...
- Τραγούδια λες ρε; Στη **αμάκα** θα τη βγάλω: θα μείνω στου αδερφού μου και θα τρώμε στο εστιατόριο που δουλεύει. Αλλιώς δεν την πάλευα.
- Τελικά τι θα γίνει, θα πάμε στη γιαγιά για Πάσχα;
- Ναι, θα είναι και ο θείος σου.
- Πω πω, πάλι τον **αμακαδόρο** θα φάμε στη μάπα...Σκάει μύτη στη γιαγιά, μόνο και μόνο για να καβαντζώσει αυγά και κρέας. Μεγάλος **τζαμπατζής!**

Παραγωγή

αμακαδόρος, ήτοι ο τρακαδόρος/τζαμπατζής

Συνωνυμα

Σελέμης

σελέμης ο [selémis] O11 θηλ. σελέμισσα [selémisa] O27 : (λαϊκ.) αυτός που ζει σε βάρος των άλλων· ακαμάτης, αχαίρευτος.

[τουρκ. Seletmek αφαιρω αρπαζω , αποστερω , αμάκα]

Τζαμπα

(επιρρ) τουρκικό. caba = δωρεαν (συνώνυμα: bedava, parasiz)

τζαμπαντάν

πλαστη λέξη της αργκο τουρκοφέρνουσα. Με την προσθήκη της επιρρηματικής καταληξης -νταν (αντι του ελληνικού «από κάτι» όπως στα μερακλνταν από μερακι δηλ. παθος , αρκανταν από πίσω , ανανταν από μητερα , μπαμανταν από πατερα) . Αχρηστη η προσθήκη διοτι το τζαμπα όπως και το δωρεαν είναι επιρρηματα εξ αρχης

Παραγωγή: ο τζαμπαζης η αμακαδόρος, ο τρακαδορος

Τζαμπέισον

Παραγωγή: ο τζαμπαζής η αμακαδόρος, ο τρακαδορος

Τζαμπέισον

επιπλαστη λέξη της αργκό αγγλιζουσα από το τζαμπα

Τρακα

Από το ιταλικό attraccare που σημαίνει προσεγγίζω ένα πλοίο προς ένα άλλο προκειμένου να ολοκληρωθεί άμεσα η μεταφόρτωση, εκφόρτωση ή την επιβίβαση. Αποβασή, συνηθώς πειρατική. Πηρε και την έννοια συγκρούση (με τρακαρε ένας ηλιθιος που περασε με κοκκινό) , συνάντηση (χθες τρακαρα το Γιαννη στο τραμ),

Δωρεαν

χωρίς αμοιβή, αντίτιμο, ελεύθερα, δωρεάν, ως χάρισμα, Λατ. gratis, σε Ηρόδοτο .

Επιρρημα από τη αιτιατική του ουσιαστικού δωρεα.

δωρεά, Ιων. -εή, ή, Ι. δώρο, προσφορά, ιδίως, τιμητικό δώρο, βραβείο, επιχορήγηση, Λατ. beneficium, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. II

2. χωρίς σκοπό, μάταια, σε εκκλησιαστική φρασεολογια (πχ.

”Αρχοντες κατεδίωξαν με δωρεάν, και από τῶν λόγων σου ἐδειλίασεν ἡ καρδιά μου. Ψαλ. 118:161

Ατελως

Ανευ καταβολής τελους , τζαμπα, δωρεαν.

Το τέλος;σημαινει και αυτό που πληρώνεται για κρατικούς σκοπούς, φόρος, δασμός, χρέος, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.· αγοράς τέλος, φόρος, σε Αριστοφ.· τέλος πρίασθαι, πωλείν, αγοράζω φόρο ή τον πουλώ, σε Δημ., Αισχίν.· αντί λύειν τέλη, βλ. τελωνής, τελωνειον , ατελως

Πχ. Δια παν παραπονον απευθυνεσθε εγγραφως και ατελως εις τον ... και την εξ αυτου φραση «τα παραπονα σας στο Δημαρχο»

Ετυμολογία:

Μαλλον από την ιταλική φραση a massa

Η gnassa είναι δευτερεύουσα μορφή Macco, με την έννοια μεγάλη ποσότητα (βλ. Macco 3).

Άφθονία και στη συνέχεια να «Απολαύση, ή φαγητό "a Massa" , ανέξοδα, τζαμπα ,δωρεαν, Χωρίς δαπάνες, στις πλατη των άλλων, τρακα, παρασιτισμος

Μια τρίτη σημασία του macco : ένα μεγάλο ποσό, την αφθονία, η οποία τις περισσότερες φορές ονομάζεται Macca, δηλ. συμπιεσμένο πράγμα, συναρμωσμένο μαζί με κάτι άλλο . Από τη ρίζα MAGH- μεγαλώνω, διογκώνομαι (βλ Magno) μέσω του παλιού γερμανικού Manas, manag , Menge πλήθος, το κοπάδι, .

Ξενόγλωσσα

Ιταλικά a massa επιρρηματική φραση

Εικόνες:

ΠΕΙΡΑΤΙΚΟ ΤΡΑΚΟ "Η ΤΡΑΚΑ

ΤΡΩΩ Α ΜΑΚΑ

Αναφορές

màcca Forma secondaria di **Macco**, nel senso di grande quantità (v. *Macco* 3).

Abbondanza; e quindi « Godere o mangiare a macca » = A ufo, Senza spesa, All'altrui spalle.

3. Nel senso poi di Grande quantità, grande abbondanza, che più spesso dicesi « Macca », quando, come taluno pensa, non tenga alla stessa voce, che fornirebbe l'idea di *q. c. di compresso, amnucchiato insieme*, giova coi più connetterlo al gruppo delle voci germinate dalla *ad. MAGH- crescere, ingrossare* (v. *Magno*), per via dell'*a. a. ted. manac, manag* = *nod. manch* [*got. manags, ang-sass. nonig, ingl. many, a. slav. mûnogû*] molto (come *Còcca da chonca*), a cui sta di contro l'*a. a. ted. managi, merigi, mod. Menge folla, moltitudine*, il *ned. alt. ted. manec, mod. mannig molteplice*, l'*a. irl. menicc frequente*, l'*ang-sass. aucg mucchio* ecc. (cfr. *friulan. mong quantità*, e il *tiroles. monquello molto* = *a. a. ted. mancherlei molteplice*).

Si noti che anche la voce « [a] úfo » dal *germanic. ufiòn abbondanza*!

Προβληματισμοί

Μηπως το α μακα = υπερβολικη ποσοτητα που δινει τη φραση «εφαγε α μακα» παρανοηθηκε στο «εφαγε τον αμπακα» από παρετυμολογια. Ο ΑΜΠΑΚΑΣ η αβαξ η αβακιο δεν τρωγεται.

Copyright© 2013 by Aris Stougiannidis AENAON - ETYMOΛΟΓΙΚΑ